КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Силабус навчальної дисципліни

Сучасні підходи до методики навчання української мови

1. Загальна інформація			
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
Спеціалізація	А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)		
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література)		
Рівень вищої освіти	*магістр*		
Мова навчання	українська		
Форма здобуття освіти	денна		
Статус навчальної дисципліни	*обов'язкова*		
Курс (рік навчання)	1		
Семестр	денна — 1		
Обсяг навчальної дисципліни	*денна — 3 кред. ECTS, 90 годин*		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	**види**	денна форма	заочна форма
	лекції	24	—
	практичні заняття / семінарські заняття	24	—
	лабораторні заняття		—
	самостійна робота	42	—

Форма підсумкового контролю	*екзамен*
Кафедра	Кафедра української мови
Викладач (-і)	Грещук Валентина Василівна
Контактний телефон викладача	0506879363
E-mail викладача	valentyna.greshchuk@cnu.edu.ua
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/7715
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.
2. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є: Мета навчальної дисципліни «Сучасні підходи до методики навчання української мови» – науково обґрунтувати систему навчання української мови на основі досягнень сучасної методичної науки, педагогічного досвіду учителів-словесників, а також кращих вітчизняних педагогів-методистів минулого; сформувати у майбутніх вчителів національно свідоме ставлення до української мови як рідної та державної, розуміння її значення як предмета і засобу засвоєння інших дисциплін.	
3. Тематика навчальної дисципліни	
Упровадження інноваційних технологій під час вивчення української мови у ЗЗСО. Основні аспекти роботи інклюзивного навчання.	
Сутність і особливості інноваційних технологій навчання. Інклюзивне навчання як освітній особистісно орієнтований процес.	
Сучасна шкільна мовна освіта: інноваційні аспекти.	
Класифікації інноваційних технологій навчання.	
Технології розвивального навчання.	
Технології інтерактивного навчання. Лексикографічна робота на уроках української мови. Регіональний аспект.	
Ігрові технології навчання в шкільному курсі української мови.	
Проєктне навчання на заняттях з української мови.	
Інформаційно-комунікаційні технології навчання.	
Медіатехнології на уроках української мови.	
Технології дистанційного та змішаного навчання. Принципи інклюзивної освіти.	
Проєктування уроку на основі інноваційних технологій навчання.	

4. Система оцінювання навчальної дисципліни		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).	
Вага оцінювання форм поточного контролю	*лекції*	0
	практичні / семінарські	20
	лабораторні	0
	індивідуальне завдання	0
	колоквіум	20
	самостійна робота	10
Вага оцінювання форм підсумкового контролю	*екзамен*	50

5. Політика навчальної дисципліни
Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами грунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника: • Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf) • Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf) • Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf) • Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf) • Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf) • Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)
Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).
Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

6. Рекомендована література
Основна література
Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої освіти: підручник за модульнорейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
Горошкіна О., Караман С., Бакум З., Караман О., Копусь О. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі: навч. посібник / за ред. О. Горошкіної, С. Карамана. 2015. 250 с.
Грещук В. Застосування інтерактивних технологій під час вивчення гуцульської діалектної лексики у коломийках на заняттях із дисциплін мовно-літературної освітньої галузі. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. 2026. Вип. 2 (56). С. 149–156.
Грещук В. Інновації у методиці вивчення регіональних ідіом на заняттях із лінгвістичних дисциплін (за матеріалами словника «Гуцульська діалектна лексика та фраземіка в українській художній мові»). Рідне слово в етнокультурному вимірі. 2026. Вип. 11. С. 54-62
Грещук В. Формування патріотизму на заняттях з української мови засобами поетичного тексту та медіатехнологій. Освітні обрії. Івано-Франківськ. № 1 (62). 2026. С. 33-38.
Грещук В. Функціонально-стилістичний підхід до вивчення гуцульських діалектних прийменників і сполучників у художньому дискурсі (за матеріалами словника «Гуцульська діалектна лексика та фраземіка в українській художній мові»). Гірська школа Українських Карпат. 2026. № 34. С. 40-48.
Грещук В. Художні функції гуцульських діалектизмів у белетристичних текстах: методика вивчення. Лінгвістичні студії. 2026. Вип. 51. С. 201-216.
Пентилюк М.І. та ін. Словник-довідник з української лінгводидактики: навч. посіб. / кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. Київ: Ленвіт, 2015. 320 с.
Семеног О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб / за ред. Л. Мацько. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. 252 с.
Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : АБЕТКА, 2006. 212 с.
Додаткова література
Бондарчук Ю., Чуйко Г., Чуйко Н. Удосконалення форм і методів навчання відповідно до вимог Болонського процесу. Вища школа. 2005. №2. С. 35–41.
Брінклі А., Десанте Б., Флегм М. та ін. Мистецтво бути викладачем: практ. посіб. / за ред. О.І. Сидоренка. Київ : Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент освіти в Україні», 2003. 144 с.
Грибан Г.В. Практикум з методики викладання мови: навч.-метод. посіб. Київ : Кондор. 2010. 160 с.
Димань Н., Данілова О., Бадран Є. Інтерактивні прийоми викладання української мови як іноземної: від теорії до практики. Український педагогічний журнал. 2023. № 1. С. 122-127.
Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: підручник. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
Інновації в освіті: перспективи розвитку : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції [м. Тернопіль, 20 травня 2021 р.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 357 с.

Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
Колесникова І. Методичний аспект професійного дискурсу: лінгвістична «підтримка» наукової діяльності студента. Українська мова та література. 12 (460), 2006. С. 24–28.
Копусь О.А. Застосування активних методів навчання у формуванні фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів. Наукові записки : науковий збірник. К. : НПУ імені М. М. Драгоманова, 2012. Вип. CIV(104). С. 102–111.
Коротєєва-Камінська В.О. Викладання української мови та українознавства у вищих навчальних закладах (історичний аспект): навч. посіб. Київ : «Професіонал», 2006. 304с.
Кричун Л. Особистісно орієнтоване навчання: технологія «мозкового штурму» в практиці навчання української мови й літератури в ЗЗСО. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2023, С. 92–98.
Кричун Л., Іващенко О. Використання кейс-методу як інтерактивного методу навчання на уроках української мови. The 13 th International scientific and practical conference «Modern directions of scientific research development» (June 15-17, 2022) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. С. 693-699.
Кучеренко І. Технологія проблемного навчання української мови: сутність та лінгводидактичний потенціал. Українська мова і література в школі. 2018. № 3. С. 14-21.
Кучеренко І.А. Інтеграція у вивченні української мови та літератури в новій українській школі. Наукові записки науково-дослідної лабораторії «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі»: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науковопрактичної конференції «Актуальні проблеми літературної освіти (пам'яті О. Р. Мазуркевича та П. К. Волинського». Н. П. Сивачук (гол. ред.). Умань : АЛМІ, 2018. С. 40-46.
Мельник Т. Соціокультурна компетентність майбутнього словесника крізь призму суміжних наук [Текст]. Вісник Луганського нац. Ун-ту ім. Т. Шевченка: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний лінгвістичний і лігнгводидактичний дискурсний простір». Луганськ. 2010. № 22 (209). Листопад. С. 38–51.
Методичні рекомендації до проведення уроків з української мови (Будова слова. Словотвір) для студентів Факультету філології спеціальностей "035 Філологія 035.01 Українська мова та література", "014 Середня освіта 014.01 Українська мова та література". Івано-Франківськ: НАІР, 2024. 88 с.
Методичні рекомендації до проведення уроків з української мови (Лексика. Фразеологія) для студентів Факультету філології спеціальностей "В11 Філологія В11.01 Українська мова і література", "А4 Середня освіта А4.01 Українська мова і література" / Уклала Валентина Ґрещук. Івано-Франківськ: НАІР, 2026. 124 с.
Методичні рекомендації до проведення уроків з української мови (Фонетика. Орфографія. Орфоепія) для студентів Факультету філології спеціальностей "014 Середня освіта 014.01 Українська мова та література", "035 Філологія 035.01 Українська мова та література". Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 102 с.
Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. 2024. № 4(38) 2024. с. 1482

Подлевська Н., Ранюк О. Сучасні технології в навчанні української мови у Новій українській школі. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. Вип. 206. С. 265-270.
Семеног О.М. Культура наукової української мови і літератури: навч. посіб. Київ : Академія, 2010. 216 с.
Сидоренко В.В. Феномен педагогічної майстерності вчителя в концептуальних вимірах творчої спадщини В.О. Сухомлинського. Рідна школа: щомісячний наук. пед. журнал. 2012. № 7(991). С. 39–43.
Додаткові електронні ресурси
Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій. URL: http://surl.li/aclzdl
https://mon.gov.ua/ua
http://osvita.ua/school/lessons_summary/mova/
http://subject.com.ua/lesson/mova/
https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/
http://filologinya2010.blogspot.com/p/blog-page_55.html
http://www.parta.com.ua/ukr/books/ukr_mova/
https://academia.in.ua/?q=content/шкільні-підручники-з-української-мови

Детальна інформація щодо навчальної дисципліни висвітлена у робоча програма навчальної дисципліни https://kul.cnu.edu.ua/opys-osvitnoi-prohramy/

Викладач **Ґрещук Валентина Василівна**